

DOI: 10.15276/EJ.01.2023.2
DOI: 10.5281/zenodo.7930399
UDC: 339.543.328
JEL: F10, F52, O24

ПРАКТИКА СВІТОВОГО АНТИДЕМПІНГОВОГО ЗАХИСТУ ПРОТИ ОКРЕМИХ ЕКОНОМІК: ПРИКЛАД УКРАЇНИ

THE PRACTICE OF GLOBAL ANTI-DUMPING PROTECTION AGAINST INDIVIDUAL ECONOMIES: EVIDENCE FROM UKRAINE

Nataliya O. Krasnikova, PhD in Economics, Associated Professor
Oles Honchar Dnipro National University, Dnipro, Ukraine
ORCID: 0000-0002-6484-2050
Email: nat.kras11@gmail.com

Olha H. Mykhailenko, PhD in Economics, Associated Professor
Oles Honchar Dnipro National University, Dnipro, Ukraine
ORCID: 0000-0002-4405-9093
Email: alena270275@gmail.com

Received 12.02.2023

Краснікова Н.О., Михайленко О.Г. Практика світового антидемпінгового захисту проти окремих економік: приклад України. Оглядова стаття.

Кризові процеси в світовій економіці викликають потребу у додатковій підтримці національних товаровиробників і можуть провокувати збільшення кількості ініційованих антидемпінгових розслідувань. У дослідженні встановлено, що антидемпінгові заходи за своїми розмірами вже не є просто заміниками лібералізованих базових митних тарифів. Вони є самостійними протекціоністськими інструментами, що, на основі методик їх розрахунку, активно дискримінують іноземних конкурентів та встановлюють високі бар'єри для входу на внутрішній ринок. У роботі проведено порівняльний аналіз об'єктів антидемпінгових заходів щодо всіх країн світу та України. Визначено характер впливу надання країні статусу країни із ринковою економікою на кількість та результативність антидемпінгових розслідувань на прикладі України. Досліджено результативність антидемпінгових розслідувань, що ініційовані по відношенню до України з боку США та ЄС.

Ключові слова: антидемпінгове мито, статус країни з ринковою економікою, міжнародна торгівля, кризовий протекціонізм

Krasnikova N.O., Mykhailenko O.G. The Practice of Global Anti-Dumping Protection Against Individual Economies: Evidence from Ukraine. Review article.

Crisis processes in the global economy necessitate additional support for national producers and may provoke an increase in the number of initiated anti-dumping investigations. The study found that anti-dumping measures are no longer mere substitutes for liberalized basic customs tariffs in their scope. They are independent protectionist instruments that actively discriminate against foreign competitors on the basis of their calculation methods and set high barriers to entry into the domestic market. The paper provides a comparative analysis of objects of anti-dumping measures in all countries of the world and Ukraine. The nature of the influence on granting the country the status of a country with a market economy on the number and effectiveness of anti-dumping investigations is determined on the example of Ukraine. The effectiveness of anti-dumping investigations initiated by the US and the EU in relation to Ukraine has been studied.

Keywords: anti-dumping duty, status of a country with a market economy, international trade, crisis protectionism

Діяльність Світової організації торгівлі (СОТ) спрямована, насамперед, на лібералізацію міжнародної торгівлі. Антидемпінгове регулювання – змішаний інструмент регулювання міжнародної торгівлі, дозволений СОТ. Ініційоване антидемпінгове розслідування вже впливає на міжнародну торгівлю і, отже, класифікується як нетарифний інструмент регулювання. Результатом антидемпінгового розслідування стає антидемпінгове мито, яке належить до тарифного регулювання міжнародної торгівлі.

Загальна лібералізація міжнародної торгівлі за рахунок тарифікації кількісних нетарифних обмежень та подальшого зниження рівня митного оподаткування супроводжувалось з 1995 по 2000 рр. тенденцією на збільшення кількості антидемпінгових розслідувань у світі. Але наслідками світової економічної кризи 2008 р. стало розгортання кризового протекціонізму, яке відбувається і досі [1, 2]. На тлі загального збільшення обмежувачих заходів по відношенню до імпорту, що застосовують країни світу, відбувається також збільшення і антидемпінгових заходів. Чи відповідає динаміка кількості антидемпінгових заходів кризового періоду закономірностям докризового періоду, визначатимемо в цій роботі.

Антидемпінгове регулювання, хоча і має за мету захист від демпінгу, може нести також і дискримінаційний підтекст на основі застосування особливого методу нарахування антидемпінгової маржі за допомогою сконструйованої нормальної вартості для країн, що не мають статусу країни з

ринковою економікою. Вважається, що внутрішні ціни в країнах, що не мають статусу країни з ринковою економікою, є заниженими завдяки значному державному впливу в економіку і не можуть бути використані з метою розрахунку нормальної вартості товару для порівняння з експортною ціною. Україна 15 років була країною без такого статусу. В нашому дослідженні з'ясовується, чи впливає надання статусу на кількість та результативність антидемпінгових розслідувань з боку розвинених країн.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Свого часу Дж. М. Фінгер та Херді Р. (Finger, J.M. & Hardy, R., 1995) назвали антидемпінгові заходи «лімітованими відхиленнями» від лібералізації торгівлі в межах багатосторонніх домовленостей. До таких заходів вдаються країни для тих галузей національної економіки, які стикаються з сильною конкуренцією з боку іноземних виробників і одночасним зниженням традиційних торговельних бар'єрів [3].

Вважається, що антидемпінгові заходи стосуються незначної частки імпорту країн, що їх застосовує (менше 3-8%) [4]. Але, насправді, частка імпорту є такою незначною саме тому, що антидемпінгові заходи носять прямий протекціоністський характер і інколи повністю знижують імпорт таких товарів до нуля. У статті Тібор Беседеша і Томаса Дж. Пруса (Tibor Besedeš and Thomas J. Prusa, 2013) з промовистою назвою «Антидемпінг та кінець торгівлі» автори, на прикладі антидемпінгової політики США, показують, що антидемпінгові заходи призводять до того, що експортери можуть повністю відмовитися від постачання своїх товарів на ринки США [5]. Чад П. Боун (Chad P. Bown, 2010) у своїх роботах вивчав скоригований ефект від антидемпінгу на імпорт [6]. Люсі Девіс (Lucy Davis, 2009) вважає, що ще до економічної кризи існувала практика зловживання антидемпінговими заходами у світі. Це відбувалося, по-перше, тому, що застосування антидемпінгових заходів сприяє створенню монопольного становища для національного товаровиробника, особливо, коли він вже займає домінуючу позицію на національному ринку. По-друге, антидемпінг виступає ефективним інструментом обмеження імпортозалежності країни по певним товарам, що імпортуються з країн з вищим рівнем цінової конкурентоспроможності (особливо з Китаю) [7].

Антидемпінгове регулювання використовується для захисту здебільшого висококонцентрованих галузей економіки, виробники яких мають сильне лоббі. Оскільки більшість таких галузей виробляє проміжний продукт, збільшення внаслідок антидемпінгових заходів цін на нього може негативно впливати на економіку країни, що захищається, в цілому. Тобто, Аггарвал А. (Aggarwal A., 2002) вважає, що антидемпінгова політика покликана забезпечити добросовісну конкуренцію і збільшення економічної ефективності, може їх знизити [8].

Етичні аспекти антидемпінгу, тобто вплив підвищення ціни імпортованого товару в результаті введення антидемпінгових мит на споживача, який втрачає можливість отримати товар за низькою ціною, проаналізовано в дослідженні Національної ради з торгівлі ЄС. За їх розрахунками, за кожен євро, виграний у захищеному секторі за допомогою антидемпінгових заходів, споживачі ЄС платять у середньому 4,5 євро [9].

Дослідники приходять до висновку, що антидемпінгові заходи можуть позитивно впливати на добробут країни [10, 11]. Модель Рональда Д. Фішера та Томаса Дж. Пруса (Ronald D. Fisher and Thomas J. Prusa, 1999) забезпечує теоретичну основу для пояснення того, що антидемпінгові заходи можуть діяти як страхівка окремих галузей від цінових шоків у міжнародній торгівлі. О. Дем'янюк визначає вагомий роль демпінгу у захисті економічних інтересів країн [12].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

В науковій літературі недостатньо уваги приділяється посткризовим особливостям використання антидемпінгових заходів у світі. Крім того, варто дослідити фактори, що впливають на кількість та результативність антидемпінгових розслідувань проти України.

Для проведення дослідження було використано матеріали баз даних щодо антидемпінгових розслідувань СОТ, США та ЄС; глобальна база даних антидемпінгу; база даних стосовно протекціоністських заходів, які використовують країни світу з початку світової економічної кризи 2008 р.; перелік чинних антидемпінгових розслідувань проти української продукції [13-18].

Метою статті є визначення загальних посткризових особливостей у використанні антидемпінгових заходів в світі і проти України.

Вклад основного матеріалу дослідження

Вперше антидемпінговий захист застосувала Канада у 1904 році [9]. Поширюватись антидемпінгова практика почала у 20-30-х роках ХХ століття в період великої економічної кризи, яка призвела до загострення конкуренції на світових товарних ринках та виникнення збутових проблем [19].

Демпінг (англ. dumping, буквально – скидання, від dump – скидати) визначається як продаж товарів на зовнішніх ринках за цінами, які є нижчими за діючі на внутрішньому ринку в країні експорту. В цьому випадку країна-імпортер має право обкладати товар, крім звичайного, ще і так званим антидемпінговим митом у розмірі різниці між внутрішньою ціною в країні походження товару й експортною ціною [19]. Генеральна угода про тарифи і торгівлю (ГАТТ) визначає демпінг як розповсюдження продуктів однієї країни на ринку іншої за ціною, що є нижчою за його звичайну вартість (нормальну вартість), якщо

експортна ціна товару, що експортується з однієї країни в іншу, нижча за порівняну ціну, у звичайних умовах торгівлі, для аналогічного продукту, призначеного для споживання в країні-експортері [20].

Існує три основні вимоги до доведення демпінгу при проведенні антидемпінгових розслідувань: 1) демпінг повинен бути вищим за мінімальний рівень у 2%; 2) галузь, яка ініціює розслідування, зазнає матеріальної шкоди; 3) існує причинно-наслідковий зв'язок між демпінгом і шкодою. Важливо розуміти, що у випадку, коли в країну імпортується товар за заниженою ціною і його ввіз не наносить матеріальної шкоди національним товаровиробникам у країні-імпортері, такий ввіз не тільки не спричинятиме антидемпінгових розслідувань, а буде бажаним, бо надаватиме країні-імпортеру можливість отримувати товар за нижчою ціною. Тобто, демпінг як такий СОТ не забороняє, але країна-імпортер може застосовувати антидемпінгові додаткові мита, що компенсують матеріальну шкоду за наявності вищевказаних ознак. Розмір антидемпінгового мита зазвичай дорівнює антидемпінговій маржі (різниці між нормальною вартістю та експортною ціною товару) або є нижчим за неї.

Велика кількість країн-членів СОТ допускає використання спеціальної методології при розрахунку «нормальної» вартості товарів в антидемпінгових розслідуваннях, яка не базується на внутрішніх цінах у країнах-експортерах, що не мають статусу країни з ринковою економікою. Натомість застосовуються ціни або витрати у сурогатній третій країні з ринковою економікою, яку називають «аналоговою країною». Такі країни обираються в кожному конкретному випадку для кожного товару, і вибір таких країн постійно викликає суперечки. Дослідники вважають, що використання такої методології призводить до завищення рівня антидемпінгових мит, оскільки «аналогова країна» зазвичай має зовсім іншу структуру виробничих витрат ніж країна-експортер, яка фігурує у антидемпінгову розслідуванні [21]. До країн, що не мали статусу країни з ринковою економікою, належали всі пострадянські країни, оскільки ціни в них формувались на основі командно-адміністративної системи, а не ринкового механізму. Поступово ці країни переходили до ринку і отримували відповідний статус у антидемпінгових розслідуваннях. КНР, натомість, навіть вступивши в СОТ у 2001 році, до 2016 року, за домовленостями вступу не мала статусу країни з ринковою економікою [21].

На рисунку 1 зображено динаміку кількості ініційованих антидемпінгових розслідувань у світі та середньозваженого мита на всі товари за період 1995-2021 рр. За весь цей час лібералізаційне зниження мита відбулось з 6% до 2,6%. Воно здебільшого сформувалось до світової економічної кризи 2008-2009 рр.: зниження мита удвічі в порівнянні із 1995 р. до 3%. Після цього зниження середньозваженого мита вже майже не відбувалось. Оскільки, по-перше, в кризові роки, країни, у яких рівень «зв'язаних» мит був вищим за той, що вони використовували, мали можливість і збільшували мита на деякі товари для захисту національних економік, що нівелювало ефект від невеликого зниження мит на некритичні товари. По-друге, рівень лібералізації в більшості країн світу вже досяг певної межі, після якої залишаються тільки мита на критично важливі товари, знижувати які вже не виявляється можливим.

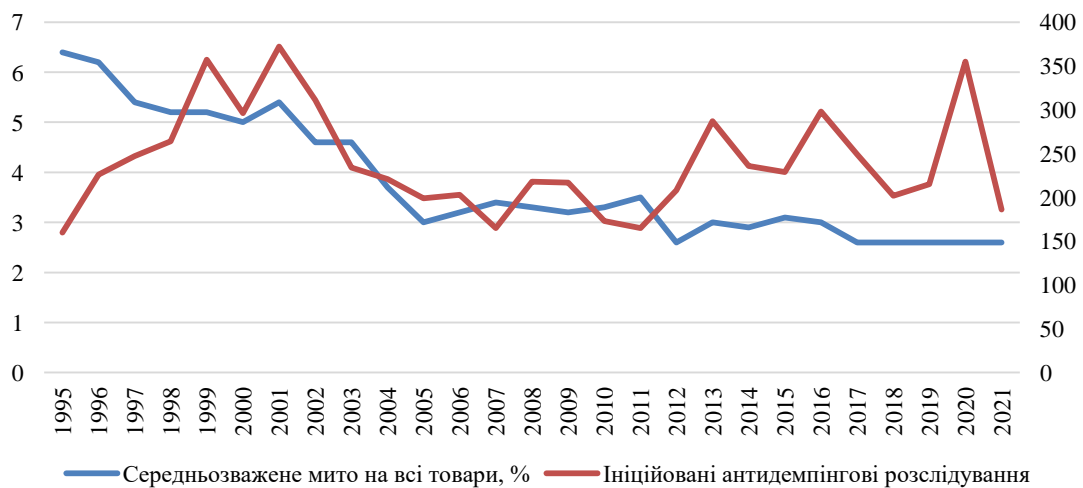

Рисунок 1. Динаміка ініційованих антидемпінгових розслідувань та середньозваженого мита 1995-2021 рр.

Джерело: складено авторами за матеріалами [13, 22]

До 2001 р. спостерігалась чітка обернена залежність між кількістю ініційованих розслідувань та зміною середньозваженого мита в світі (коефіцієнт кореляції становить -0.74) (рис. 1). Тоді відбувалось зростання обсягів світової торгівлі, а в наукових колах, зростання кількості антидемпінгових розслідувань обґрунтовувалось необхідністю заміщення антидемпінговими заходами зниженого базового митного захисту. Ширший діапазон статистичних значень не підтвердив таку тенденцію після 2001 р. З 2002 по 2011 рр. відбувались одночасне зниження і мита, і кількості розслідувань (коефіцієнт кореляції в

цей період становить 0.7). З 2012 р., коли кількість ініційованих розслідувань знову почала зростати, і до 2021 р. значущої залежності між зміною рівня митного захисту та зміною кількості розслідувань не спостерігається. Але в цей період турбулентності світового економічного розвитку (2012-2021 рр.) зафіксовано чітку від'ємну кореляцію між кількістю ініційованих антидемпінгових розслідувань і динамікою зміни світового ВВП (коефіцієнт кореляції в цей період становить (-0,76)). Кореляція між кількістю ініційованих антидемпінгових розслідувань і світовим експортом у цей період також від'ємна (коефіцієнт кореляції становить (-0,4)). Тобто, в посткризовий період, при низькому рівні середньозваженого мита, країни ініціюють більше антидемпінгових розслідувань при зниженні темпів зростання світового ВВП і зниженні обсягів світового експорту. Це пояснюється необхідністю більш ефективного захисту певних галузей національних економік, що не змогли самостійно впоратись із кризовим падінням на тлі низького митного захисту і високої конкуренції. Відповідна тенденція простежується і в окремих країнах, лідерах ініціації антидемпінгових розслідувань: Індія (коефіцієнт кореляції між кількістю ініційованих антидемпінгових розслідувань і динамікою зміни ВВП країни становить (-0.72)), США (-0.76).

Зазначимо, що на початку століття відбулась кардинальна зміна тенденції розподілу ініціаторів антидемпінгових розслідувань за країнами залежно від рівня їх розвитку: кількість антидемпінгових розслідувань, ініційованих країнами, що розвиваються, перевищила кількість розслідувань, ініційованих розвиненими країнами і почала активно зростати. Так, у 1995-1999 рр. ЄС, США, Австралія і Канада розпочинали близько 95% всіх розслідувань, тоді як у 2000 р. ця частка знизилася до 34% [23].

Зміна тенденції обумовлюється, з одного боку, тим, що країни, що розвиваються, які не мали антидемпінгового законодавства, активно його імплементували наприкінці минулого століття. Так, у 1989 році антидемпінгове законодавство існувало лише у 49 країнах (здебільшого найрозвинутіших), а у 2000 році вже у 93. З іншого боку, країни, що розвиваються, саме наприкінці минулого століття почали використовувати активну позицію у проведенні захисту національних товаровиробників [24].

В 2001 р. було зафіксовано історичний максимум ініційованих антидемпінгових розслідувань у світі (372). Після початку світової економічної кризи дослідники сподівались, що антидемпінгові заходи, кількість яких у перший рік кризи збільшилась на 25%, стануть «запобіжним клапаном» на шляху розвитку загальних заходів протекціонізму [6]. Але сподівання не справдились, кризовий протекціонізм у різноманітних формах та інструментах поширюється світом і досі. Останні 10 років (2012-2021 рр.) кількість ініційованих розслідувань залишається високою із найактивнішим ковідним 2020 р. (355 розслідувань).

Беззаперечним лідером між країн, проти яких ініціюється найбільша кількість розслідувань, є Китай (1542 із 6541 розслідування), друге місце – за Корейською республікою (485 розслідувань), третє – за Китайським Тайпеем (334 розслідування). За весь період з 1995 р. на сьогоднішній день світовим лідером по ініціації антидемпінгових розслідувань є Індія (1109 із усіх світових 6541 розслідувань). Друге місце посідає США – 855 розслідувань, третє ЄС – 545 розслідувань [25].

Українські товаровиробники є постійними об'єктами антидемпінгових розслідувань з часів здобуття незалежності (рис. 2). Лише 2011 рік лишився без нового розслідування, у всі інші роки проти України запроваджувалось від 1 до 9 розслідувань на рік, середня тривалість антидемпінгових заходів за якими становить 5 років. Найбільша кількість антидемпінгових розслідувань проти України відповідає загальносвітовій тенденції зростання їх кількості і в світі і припадає на 1998-1999 рр. (по 9 розслідувань).

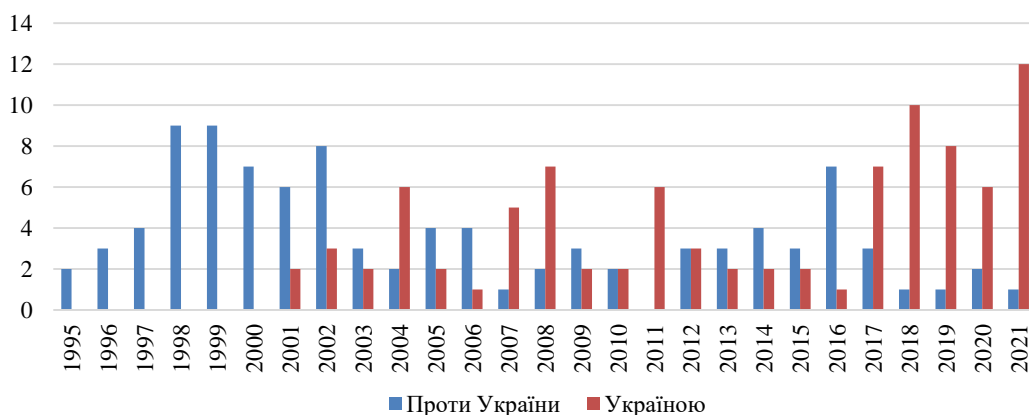

Рисунок 2. Кількість ініційованих антидемпінгових розслідувань Україною та проти України

Джерело: складено авторами за матеріалами [13]

Україна посідає 14 місце серед країн світу за кількістю ініційованих проти неї антидемпінгових заходів (за період з 1995 по 2022 рр. проти України було вжито 81 антидемпінговий захід, 48 з них до 2006 року). Найбільшу кількість антидемпінгових заходів проти України застосували з 1995 року США – 10 антидемпінгових заходів, РФ самостійно та у складі Євразійського економічного союзу – 10 заходів, та лідером є ЄС – 13 [13].

Загальна статистика ініційованих антидемпінгових розслідувань проти України вказує на зниження їх загальної кількості з 2007 р. (за виключенням 2016 р.) (рис. 2), що за часом співпадає з отриманням країною у грудні 2005 р. статусу країни з ринковою економікою від ЄС та у лютому 2006 р. від США, а також вступом до Світової організації торгівлі у 2008 р. Спробуємо детально проаналізувати вплив цих подій на стан антидемпінгових розслідувань з лідерами: США та ЄС окремо.

Вважається, що статус країни з ринковою економікою має ключове значення при застосуванні антидемпінгових процедур, унеможливаючи дискримінацію неринкової країни на світовому ринку шляхом встановлення не реалістично завищених антидемпінгових мит, а інколи і взагалі, їх необґрунтованого призначення. Відзначимо, що США та ЄС мають більш жорсткі в порівнянні з вимогами СОТ критерії для надання країні статусу. До них належать:

- ступінь конвертованості валюти;
- ступінь, в якому ставки заробітної плати визначаються шляхом вільних переговорів між працівниками та менеджментом;
- ступінь легалізованості іноземних інвестицій;
- ступінь державної власності або контролю над виробництвом;
- ступінь державного контролю за розподілом ресурсів і за рішеннями підприємств про ціноутворення та обсяги випуску.

Всі розслідування ЄС проти українського експорту можна поділити на 3 групи (табл. 1):

Таблиця 1. Антидемпінгові розслідування ЄС, що застосовувались проти українських товаровиробників

№ розслідування (групи)	Товар	Застосований антидемпінговий захід (країна-аналог для визначення нормальної вартості)	Термін
(1)	Хлорид калію	Мінімальна ціна 57,95-133,87 єкю/т (Канада) Перегляд – 2000 – 19,61-48,19 єкю/т (Канада)	1992-2005
(1)	Ферросилицій	74% (Норвегія)	(1987) 1993-2001
AD175 (1)	Карбід кремнію	24% (США) Перегляд – 2000 – 24% (Бразилія)	1994-2006
AD314 (1)	Ферросилікомарганець	52,8% (Бразилія) Перегляд – 1998 – 150 євро/т (Бразилія)	1994-2002
AD 318 (1)	Магній необроблений	Мінімальна ціна – 2568 євро/т (Норвегія)	1994-2001
AD 345 (1)	Цинк	не застосовувалось	1995-1997
AD 363 (1)	Перманганат натрію	36,2% (Індія)	1997-2003
AD 384 (2)	Сталеві канати і троси	51,8% (Індія) Перегляд – 2005 – 51,8% (Туреччина) Перегляд – 2012 – 51,8%	1998-2017
AD 394 (1)	Труби безшовні	51,9-64,1% (Хорватія)	1998-2006
AD 408 (2)	Розчин сечовини аміачної селітри	26,17 євро/т (Литва) Перегляд – 2006 – 26,17 євро/т (США)	1999-2011
AD 421 (2)	Нітрат амонію	29,26 – 33,25 євро/т (Польща) Перегляд – 2006 – 29,26 – 33,25 євро/т (США) Перегляд – 2010 – 29,26-33,25 євро/т	1999-2012
AD 435 (1)	Сечовина	7,81-16,84 євро/т (США)	2000-2006
AD 443 (2)	Труби зварні	30,9%-44,1% Перегляд – 2008 – 10,7%-44,1%	2001-2013
AD 490 (3)	Труби безшовні	12,3-25,7% Перегляд – 2012 – 12,3-25,7% Перегляд – 2018 – 8,1%-25,7%	2006-2023*
AD 504 (3)	Пентаеритрит	не застосовувалось заходи (Туреччина)	2006
AD 506 (3)	Прасувальні дошки	10,3%; 7% (з 2010) (Туреччина)	2006-2012
AD 513 (3)	Силікомарганець	не застосовувалось	2006
AD 537 (3)	Зварні труби	не застосовувалось	2008
AD 588 (3)	Зварні труби	не застосовувалось	2012
AD 635 (3)	Гарячекатаний плоский прокат	60,5 євро/т	2016-2022*
AD 642 (3)	Ферросилицій	не застосовувалось	2017

*- дія антидемпінгового заходу припинена у 2022 р.

Джерело: складено авторами за матеріалами [17, 26]

1. Розслідування розпочаті з 1991 року і завершені до отримання Україною статусу країни з ринковою економікою. В цю групу входять 9 розслідувань, за результатами яких було запроваджено 8 антидемпінгових заходів. Половина (4) результативних антидемпінгових розслідувань була продовжена на другий термін. У цей період в якості країни аналога використовувались: США, Канада, Норвегія, Бразилія, Індія, Хорватія. В цей період було застосовано два мита у специфічній формі, один захід встановлював мінімальну ціну, решта 5 мали в середньому 50% мито (середня антидемпінгова маржа ЄС для розслідувань по відношенню до всіх країн світу за той період складала біля 40%) [7].

Оскільки, за законодавством ЄС мито, що призначається в ході антидемпінгового розслідування, не може бути вищим за антидемпінгової маржі, середній рівень антидемпінгових мит для України є вищим за антидемпінгові мита для інших країн. Специфічні мита і для традиційного митного захисту мають дискримінаційний характер, отже, їх застосування в якості антидемпінгових заходів має ще більші адвалорні еквіваленти. Більшість країн, обраних в якості аналогових у ході розслідувань, мають набагато вищий рівень доходів, що дозволило призначити вищі антидемпінгові мита. Ймовірно, для України підтверджується гіпотеза про дискримінаційний характер антидемпінгових розслідувань для країн, що не мають статусу країни з ринковою економікою.

2. Розслідування, що розпочались до отримання статусу, переглядалися і продовжувалися вже після отримання статусу. В цю групу входять 4 розслідування. Це розслідування на «сталеві канати та троси (1998-2017 рр.), яке було продовжено двічі. При цьому у 1998 р. аналоговою країною біла Індія і проти українських експортерів застосували мито – 51,8%, у 2005 р., такою країною визнали Туреччину, але розмір мита не змінився – 51,8%. У перегляді 2012 р., для розрахунку нормальної вартості використовували вже внутрішню ціну в Україні, але розмір мита знов не змінився – 51,8%. Аналогічна ситуація відбулась для нітрату амонію: розслідування 1999 р. з країною аналогом – Польщею – завершилось введенням мита 29,26-33, 25 євро/т. При перегляді 2006 р. змінилась тільки країна аналог на США, оскільки на той час Польща була вже членом ЄС, а мито залишилось незмінним. Перегляд 2010 р. вже на основі українських даних продовжив той самий розмір мита. Розслідування по «розчину сечовини аміачної селітри» 1999 р. було переглянуто у 2006 р. з країною аналогом – США і рівень мита знову залишився незмінним – 26,17 євро/т. Розслідування на «труби зварні з чавуну або нелегованої сталі» 2001 р., потім переглянуто у 2008 р. і так само продовжилось із незмінним митом – до 44,1%. Розслідування цієї групи мають найвищий рівень захисту і найвагомніше обмежують український експорт. Вони демонструють використання антидемпінгового регулювання не з метою усунення викривлення міжнародної торгівлі, а з метою встановлення потрібного додаткового рівня захисту для європейських виробників. Деякі економісти вважають, що ЄС зловживає антидемпінговими заходами захисту [7]. Слід також звернути увагу на те, що перегляди розслідувань 2006 р. вже за наявності статусу відбувались для України із використанням країн аналогів, тобто продовжувалась практика невизнання національної ціни для розрахунку антидемпінгової маржі.

3. Розслідування розпочаті, коли Україна вже отримала статус країни з ринковою економікою. До цієї групи належать 8 розслідувань. 3 з них завершилися застосуванням результативних заходів: прасувальні дошки (мито –10,3%), труби безшовні з чавуну або сталі (мито – 12,3-25,7%), гарячекатаний плоский прокат (із заліза, нелегованої або іншої легованої сталі) – 60,5 євро/т. При цьому розслідування по трубах стало логічним продовженням тільки-но припиненої дії антидемпінгового розслідування на труби 1998 р. (тоді застосовувалось мито у розмірі 51,9-64,1%.

Отже, надання Україні статусу країни з ринковою економікою не припинило розпочаті раніше розслідування, більше того, їх перегляд не знизив антидемпінгових мит. Крім того, ЄС ініціював нові розслідування проти України, як країни вже із статусом. Тут треба визнати, що розмір мит третьої групи є значно нижчим за попередні два. Важливо зазначити, що з 4.06.2022 р. Єврокомісія, 9.06.2021 р. Канада, 14.09.2022 р. Тайвань призупинили дію цих антидемпінгових заходів щодо України у зв'язку із військовим станом.

Переважає більшість антидемпінгових заходів проти України з боку США також не були зупинені навіть при чергових їх переглядах, що відбувались після отримання Україною статусу країни з ринковою економікою. До таких заходів належать мита на: феросилікомарганець у розмірі 163%, що існує досі з 1994 р.; нітрат амонію у розмірі 156% (2000-2018 рр.); карбамід сухий у розмірі 68,26% (1886-2016 рр.); прокат гарячекатаний плоский в рулонах в розмірі 90,33% з 2001 р. існує досі; обрізний вуглецевий гарячекатаний прокат, залежно від підприємства (81,43%; 155%; 237,91%) (1996-2020 рр.); арматуру в розмірі 41,69% з 2001 р. існує і досі; прутки та дроти з вуглецевої та деяких сортів легованої сталі в розмірі 113% (2001-2017 рр.). Запровадження цих мит завжди супроводжувалось повним обмеженням українського експорту відповідних товарів. Розмір антидемпінгових мит на товари, антидемпінгові заходи на які запроваджувались пізніше визнання статусу, були значно меншими: сталеві труби – мито у 27,8% (2014 р – досі), катанка з вуглецевої і легованої сталі – мито 34,98%-44,03% (2018 р. – досі), кручений дрот – 19,3% (2021 р. – досі), безшовні труби – 23,75% (2021 р. – досі) [18]. Зауважимо, що антидемпінгові заходи з боку США так само не припинялись і не знижувались після переглядів у той час, коли Україна вже мала статус країни з ринковою економікою. Крім того, заходи з боку США загалом є більш жорсткими, ніж з боку ЄС. Така ситуація з антидемпінговими заходами з боку США пов'язана, ще і з практикою «обнулення», що використовується США і призводить до того, що середнє антидемпінгове

мито США є набагато більшим ніж, наприклад, ЄС. Практика «обнулення» полягає в тому, що при обрахунку антидемпінгової маржі за кількома експортними операціями, не береться до уваги від'ємна маржа (перевищення експортної ціни нормальної вартості). Вона враховується нулем і це призводить до збільшення загальної демпінгової маржі, що враховує, таким чином, тільки позитивні випадки маржі за операціями [4].

Антидемпінгові розслідування та заходи є достатньо ефективним селективним інструментом захисту для тих товарних позицій, які потребують спеціальної уваги уряду і належать до так званих критичних виробництв національної промисловості. Найбільша частка світових антидемпінгових розслідувань у світі ініціюються проти товарних позицій, що містяться у XV Розділі товарної номенклатури «Недорогоцінні метали та вироби з них» і становить 31,5%, на другому місці – товари VI Розділу «Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості» (19,8%), на третьому – VII Розділу «Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них; каучук, гума та вироби з них» (13,2%) (рис. 3). Металургійні та хімічні антидемпінгові розслідування не тільки частіше ініціюються, вони ще частіше завершуються застосуванням антидемпінгових заходів, ніж в інших галузях. Галузі великої промисловості зазвичай мають сконцентровані та скоординовані цілі і фінансові можливості для ефективного їх лобювання.

Структура антидемпінгових розслідувань проти України хоча загально і відповідає світовій, але має суттєвий зсув у бік XV Розділу. За металургійними розслідуваннями Україна посідає 7 місце у світі після Китаю, Кореї, Китайського Тайпею, РФ, Індії та Японії. 74% антидемпінгових розслідувань, ініційованих проти України з 1995 р., припадає саме на XV Розділ (рис. 3).

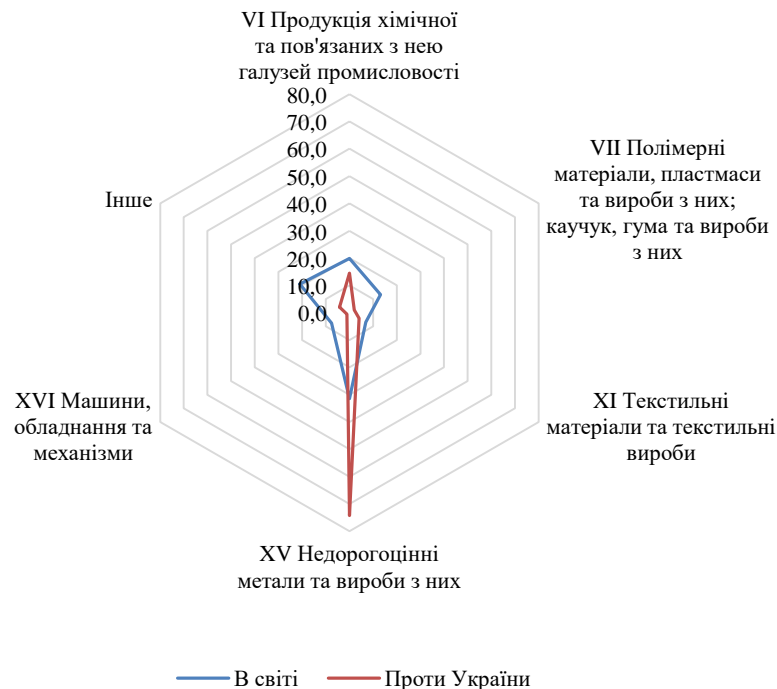

Рисунок 3. Структура ініційованих антидемпінгових розслідувань за секторами, %
Джерело: складено авторами за матеріалами [13]

Найбільша частка антидемпінгових розслідувань проти України припадає на найбільшу статтю українського експорту (рис. 4) і, на думку експертів, суттєво його стримує [28]. Такий стан наочно демонструє слабкість стратегії розвитку українського експорту саме завдяки експорту традиційної металургійної продукції. За поточних умов формування пропозиції, відповідно, і цін на внутрішньому ринку металопродукції, можна реалізувати зростання українського експорту металопродукції на традиційних ринках тільки шляхом зниження внутрішніх цін і наближення їх до ринкових. Зниження внутрішніх цін призведе, з одного боку, до зниження прибутків металургійних кампаній, а, з іншого, знизить витрати підприємств, що використовують металургійну продукцію на внутрішньому ринку. Сподіваємось, що в період відбудови української економіки після військової агресії зниження цін на внутрішньому ринку металопродукції викликатиме активне збільшення попиту на неї.

Країни світу достатньо чітко поділяються на ті, проти яких застосовуються антидемпінгові заходи на металургійну продукцію, і ті, що їх застосовують. Україна і потерпає від розслідувань проти металургії і сама, серед антидемпінгових розслідувань, що вона ініціювала з 1995 року 22% спрямувала на металургію (табл. 2).

Рисунок 4. Частки експорту та антидемпінгових розслідувань проти України відповідно розділам гармонізованої системи, 2021 р.

Джерело: складено авторами за матеріалами [13, 29]

Таблиця 2. Поточні розслідування України та проти України на Розділ XV Недорогоцінні метали та вироби з них, 2022 р.

Розслідування проти України		Розслідування, ініційовані Україною	
Товарна Група ГС	Назва товару (країна)	Товарна Група ГС	Назва товару (країна)
72	Феросилікомарганець (США, Мексика, Євразійський економічний союз, Корея)	72	Арматура та катанка (рф)
72	Катанка з вуглецевої і легованої сталі (США)	72	Прокат з корозійностійким покриттям (рф, КНР)
72	Різні види прокату (ЄС, Великобританія, США, Мексика, Таїланд, Канада, Індонезія, Тайвань, Бразилія, Євразійський економічний союз)	72	Прутки гарячекатані з вуглецевої та інших легованих сталей діаметром до 40 мм (включно) (Білорусь, Молдова)
72	Арматура (США, Мексика, Єгипет)	73	Вироби, виготовлені з чорних металів, без електричної ізоляції (КНР)
72	Кутики сталеві гарячекатані (Євразійський економічний союз)	73	Труби безшовні нержавіючі (КНР)
73	Кручений дріт (США)	73	Сталеві кріплення (КНР)
73	Безшовні труби (США, ЄС, Мексика)	73	Сталеві безшовні гарячекатані (гарячедеформовані) труби (КНР)
73	Сталеві труби (США, Канада, Бразилія)	73	Деякі троси та канати (КНР)
73	Трубна продукція (євразійський економічний союз)	83	Поворотно-відкидні пристрої (механізми) для віконних та балконних дверних блоків (Туреччина)

Джерело: складено авторами за матеріалами [30]

Україна почала застосовувати антидемпінгові заходи із 2001 р. після прийняття в грудні 1998 р. Антидемпінгового кодексу [31]. За весь цей час Україна ініціювала 91 антидемпінгове розслідування проти РФ (24 розслідування – діють 12), Білорусі (20 розслідувань – діють 11), Китаю (19 розслідувань – діють 7). Найактивнішими виявились 2021 р. (12 розслідувань) 2018 р. (10 розслідувань) та 2019 (8 розслідувань). На сьогоднішній день Україна застосовує 37 антидемпінгових заходи проти 7 країн. Жодного антидемпінгового заходу Україна не застосовує по відношенню до США [32].

Не всі країни світу використовують антидемпінгові заходи для захисту національних інтересів. Так, антидемпінгові заходи застосовувались з 1995 р. до сьогодні проти 115 країн, а застосовували антидемпінгові заходи всього 60 країн (7 з них використали антидемпінгові заходи лише 1-2 рази, 10 країн – використали заходи спільно в межах союзів, 4 країни, що використовували у цей період антидемпінгові заходи, увійшли до ЄС). Тобто, активних користувачів антидемпінгового захисту у світі всього до 40 країн. Зазначимо, що показник активності України в застосуванні антидемпінгових заходів (дорівнює співвідношенню кількості антидемпінгових заходів, які проводить країна до кількості антидемпінгових заходів, що проводяться проти неї) до останнього часу зростав і у 2022 р. наблизився до

0,88 [33]. У 2014 р. він дорівнював 0,61. Для порівняння зазначимо, що у ЄС він становить 3,55, у США – 3,04, Індії – 4,67, Китаю – 0,23 [13]. Китай, як вже зазначалось, є найчастішим об'єктом антидемпінгових розслідувань, що демонструє найбільшу дискримінацію з боку заходів інших країн. Україна, в абсолютній кількості розслідувань, звісно значно менше підпадає під антидемпінгові заходи. Але по відношенню до обсягу експорту країн, ступінь дискримінації України є більшою ніж КНР. Китай – 1 захід на 2,9 млрд. дол. США експорту, Україна – 1 захід на 0,8 млрд. дол. США.

Висновки

Попри всі застереження вчених, про зниженні економічної ефективності в країнах, які захищають національну промисловість завдяки антидемпінговим заходам, країни світу продовжують їх активно використовувати. Більше того, світова економічна криза розкрила «ящик Пандори» і розгорнула нову хвилю загальносвітового протекціонізму.

Встановлено, що у посткризовий період, при низькому рівні середньозваженого мита, країни ініціюють більше антидемпінгових розслідувань при зниженні темпів зростання світового ВВП і зниженні обсягів світового експорту. Тобто відбулась зміна докризової тенденції позитивної взаємозалежності між кількістю антидемпінгових заходів і темпами зростання світового експорту, а також між кількістю антидемпінгових заходів та рівнем митного захисту. З огляду на довготривалість більшості застосованих антидемпінгових заходів та незмінність їх за величиною мит у процесі переглядів можна констатувати, що антидемпінгові регулювання в посткризовий період світового економічного розвитку вже не виконують функцію замітника лібералізованих базових митних тарифів, а є абсолютно окремим багатомірним інструментом обмеження небажаного імпорту. Антидемпінгові заходи використовуються країнами з метою збереження частки відповідного ринку, а також для того, щоб завадити виходу на ринок нових іноземних конкурентів. Вони жорстко захищають національні промисловості за окремими товарними позиціями за допомогою мит, що за ставками значно перевищують традиційні «зв'язані» мита. Якби такі мита існували як традиційний митний захист, вони класифікувались би як тарифні піки і призводили б до збільшення середнього мита для країн. Тобто, антидемпінг є способом зменшення середнього мита країни при існуванні реального високого рівня захисту на критичні товарні позиції.

Україна – постійний об'єкт антидемпінгових розслідувань, і динаміка їх кількості відповідає загальносвітовій. Аналіз впливу отримання Україною статусу країни з ринковою економікою на стан антидемпінгових розслідувань з боку США та ЄС демонструє використання антидемпінгового регулювання не з метою усунення викривлення міжнародної торгівлі, а з метою встановлення визначеного додаткового рівня захисту для виробників. Тобто, надання Україні статусу країни з ринковою економікою не припинило розпочаті раніше розслідування, більше того, їх перегляд не знизив антидемпінгових мит. Крім того, ініціація розслідувань проти України продовжилась. Антидемпінгові заходи з боку США проти України загалом є більш жорсткими, ніж з боку ЄС. Структура антидемпінгових розслідувань проти України хоча загально і відповідає світовій, але має суттєвий зсув у бік металургії.

Антидемпінгові заходи у практиці регулювання міжнародної торгівлі слід продовжувати досліджувати з точки зору інструменту зниження економічної ефективності функціонування економік, що їх застосовують.

Abstract

One of the most frequently cited exceptions to the World Trade Organization's maximizing assistance regime are the three trade defense instruments and, in particular, anti-dumping measures. Crisis processes in the world economy inspire an additional need for support for national producers and may increase the number of initiated anti-dumping investigations. Therefore, an urgent issue is the study of modern features in the trends in initiating global anti-dumping investigations, as well as an analysis of the factors influencing the introduction of anti-dumping measures in relation to Ukraine. The article defines the features of post-crisis anti-dumping regulation in the world, a comparative analysis of the objects of anti-dumping measures in all countries of the world and Ukraine is carried out. It has been established that there has been a change in the pre-crisis trend of positive interdependence between the number of anti-dumping measures and the growth rate of world exports, as well as between the number of anti-dumping measures and the level of customs protection. In addition, the commodity focus of anti-dumping investigations has not changed. The largest share of global anti-dumping investigations is still initiated against metallurgical products, exaggeratedly affects the structure of investigations against Ukraine and limits its opportunities in traditional exports. By the specific number of anti-dumping investigations per country's exports, Ukraine is currently more discriminated than China. The study found that anti-dumping measures are no longer mere substitutes for liberalized basic customs tariffs in their scope. They are independent protectionist instruments that actively discriminate against foreign competitors on the basis of their calculation methods and set high barriers to entry into the domestic market. Also, the nature of the impact on granting the country the status of a country with a market economy on the number and effectiveness of anti-dumping investigations is determined on the example of anti-dumping investigations against Ukraine by the EU and the

USA. It is proved that granting Ukraine the status of a country with a market economy did not stop the investigations initiated earlier, moreover, their revision did not reduce the previously introduced anti-dumping duties.

Список літератури:

1. Krasnikova N., Redko V., Dzyad O., Mykhailenko O., Volkova N., Golovko L., & Makedon V. The world is on the verge of change: monograph. Publisher Bila K.O. 2021. 275 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://philpapers.org/rec/KRATWI>.
2. Kolosov A., Kucherenko S. Government's management concept in economy stabilization during the crisis. *European Journal of Management Issues*. 2020. Вип. 28. № 4. P. 151-161. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mi-dnu.dp.ua/index.php/MI/article/view/286>. DOI: 10.15421/192015.
3. Finger J.M., Hardy R. Legalized backsliding: Safeguard provisions in the GATT. Washington, DC: World Bank. 1995. 369 p.
4. Trade Remedies: Antidumping. Congressional Research Service. Working Paper R46296. Version 30. Updated. 2020. 10 September. 25 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46296>.
5. Besedeš T., Prusa, T.J. Antidumping and the Death of Trade. National Bureau of Economic Research. Working Paper w19555. 2013. 37 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w19555/w19555.pdf.
6. Bown Chad P. Taking Stock of Antidumping, Safeguards, and Countervailing Duties, 1990–2009. The World Bank. Development Research Group. Trade and Integration Team. 2010. 54 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/19912/WPS5436.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
7. Davis Lucy: Ten years of anti-dumping in the EU: Economic and political targeting. Working Paper 02/2009. European Centre for International Political Economy (ECIPE). Brussels. 2009. 22 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/174829/1/ecipe-wp-2009-02.pdf>.
8. Aggarwal A. Anti-dumping law and practice: an Indian perspective. Indian council for research on international economic relations. Working paper 85. 2002. 71 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.icrier.org/pdf/antiDump.pdf>.
9. Kahlessenane S.S. AntiDumping Regulations and Policies: Some Insights from Algeria. *Athens Journal of Law*. 2019. Vol. 5, Issue 1 P. 47-60. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.athensjournals.gr/law/2019-5-1-4-Kahlessenane.pdf>.
10. Bazaluk O., Yatsenko O., Reznikova N., Bibla I., Karasova N., & Nitsenko, V. International integration processes influence on welfare of country. *Journal of Business Economics and Management*. 2022. № 23(2), P. 382-398.
11. Fisher R.D. and Prusa T.J. Contingent protection as better insurance. Working Paper w6933. National Bureau of Economic Research. 1999. 16 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w6933/w6933.pdf.
12. Дем'янюк О. Демпінг та антидемпінг у захисті економічних інтересів. *Галицький економічний вісник*. 2011. № 2 (31). с. 75-80. [Електронний ресурс] – Режим доступу: bit.ly/3GtZsW.
13. Офіційний сайт The World Trade Organization (WTO). Anti-dumping. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.wto.org/english/tratop_e/adp_e/adp_e.htm.
14. Офіційний сайт The World Bank. Temporary Trade Barriers Database. 2021. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.worldbank.org/en/data/interactive/2021/03/02/temporary-trade-barriers-database>.
15. Офіційний сайт Global Trade Alert. Independent monitoring of policies that affect world commerce. 2022. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.globaltradealert.org>.
16. Official Website of the International Trade Administration. Information on Current AD/CVD Proceedings. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.trade.gov/data-visualization/adcvd-proceedings>.
17. Офіційний сайт European Commission. Trade defence investigations.. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/search>.
18. Перелік чинних антидемпінгових, компенсаційних та захисних заходів щодо української продукції. Міністерство економіки. 2022. [Електронний ресурс] – Режим доступу: bit.ly/3nYVM0p.
19. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія/ За ред. канд. екон. наук, доц. Т.М. Циганкової. К.: КНЕУ, 2003. 660 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://fingal.com.ua/content/view/1045/39>.

20. Agreement on Implementation of Article VI of General Agreement on Tariffs and Trade 1994. Foreign Trade Information System. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.sice.oas.org/Trade/ur_round/UR18AE.asp.
21. Du M. From "Non-Market Economy" to "Significant Market Distortions": Rethinking the EU anti-Dumping Regulation and China's State Interventionism. *Yearbook of European Law*. 2022. pp. 1-45. DOI: 10.1093/yel/yeac004.
22. Офіційний сайт The World Bank. Tariff rate, applied, weighted mean, all products. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/indicator/TM.TAX.MRCH.WM.AR.ZS?end=2020&start=1988>.
23. Blonigen B.A., Prusa T.J. Dumping and antidumping duties. In *Handbook of commercial policy*. North-Holland. 2016. Vol. 1, pp. 107-159. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w21573/w21573.pdf.
24. Краснікова Н.О. Особливості сучасного регулювання зовнішньої торгівлі в розвинених країнах. Економічний простір: Збірник наукових праць. Д.: ПДАБА, 2013. №78. С. 22-32. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2013_78_5.
25. Офіційний сайт The World Trade Organization (WTO). Anti-dumping Initiations: by Exporter, 01/01/1995–31/12/2022 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.wto.org/english/tratop_e/adp_e/AD_InitiationsByExp.pdf.
26. Офіційний сайт European Commission. Trade defence. CIRCABC. [Електронний ресурс] – Режим доступу: bit.ly/3UI3wFT.
27. Перелік розслідувань, які проводяться щодо української продукції. (від 29.08.2008, № 0010342-08). Державна митна служба України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0010342-08#Text>.
28. Амоша А.И., Зубанов В.А., Марченко В.Н. Антидемпинговые расследования против Украины на рынке труб большого диаметра СНГ. *Економічний вісник Донбасу*. 2007. № 2. С. 4-18. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/antidempingovye-rassledovaniya-protiv-ukrainy-na-rynke-trub-bolshogo-diametra-sng/viewer>.
29. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
30. Торговельний захист. Міністерство економіки України. 2023. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=56ea128f-cc92-4996-b6a1-738de9626dfb&tag=TorgovelniiZakhist>.
31. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 22.12.1998 №330-XIV // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 9-10. Ст. 65.
32. Обмежувальні заходи щодо імпорту товарів в Україну (антидемпінгові, компенсаційні та спеціальні заходи). Міністерство економіки України. 2022. [Електронний ресурс] – Режим доступу: bit.ly/3KIUWgX.
33. Осадча Н.В., Галясовська О.В. Методи наукових досліджень при використанні інструментів антидемпінгових заходів в Україні. *Вісник економічної науки України*. 2015. № 2. С. 66-70. [Електронний ресурс] – Режим доступу: bit.ly/4485VbD.

References:

1. Krasnikova, N., Redko, V., Dzyad, O., Mykhailenko, O., Volkova, N., Golovko, L., & Makedon, V. (2021). *The world is on the verge of change*. Publisher Bila K.O. 2021. 275. Retrieved from: <https://philpapers.org/rec/KRATWI> [in Ukrainian].
2. Kolosov, A., & Kucherenko, S. (2020). Government's management concept in economy stabilization during the crisis. *European Journal of Management Issues*, 28 (4), 151-161. Retrieved from: <https://mi-dnu.dp.ua/index.php/MI/article/view/286>. DOI: 10.15421/192015 [in Ukrainian].
3. Finger, J.M., & Hardy, R. (1995). *Legalized backsliding: Safeguard provisions in the GATT*. Washington, DC: World Bank, 369 [in English].
4. *Trade Remedies: Antidumping (2020)*. Congressional Research Service. Working Paper R46296. Version 30. Updated, (2020, September 10), 25. Retrieved from: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46296> [in English].
5. Besedeš, T., & Prusa, T.J. (2013). *Antidumping and the Death of Trade*. National Bureau of Economic Research. Working Paper w19555, 37. Retrieved from: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w19555/w19555.pdf [in English].
6. Bown, Chad P. (2010). *Taking Stock of Antidumping, Safeguards, and Countervailing Duties, 1990–2009*. The World Bank. Development Research Group. Trade and Integration Team, 54. Retrieved from: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/19912/WPS5436.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [in English].

7. Davis, Lucy (2009): Ten years of anti-dumping in the EU: Economic and political targeting. Working Paper No. 02/2009. European Centre for International Political Economy (ECIPE), Brussels. Retrieved from: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/174829/1/ecipe-wp-2009-02.pdf> [in English].
8. Aggarwal, A. (2002). Anti-dumping law and practice: an Indian perspective. Working paper 85. Indian council for research on international economic relations, 71. Retrieved from: <http://www.icrier.org/pdf/antiDump.pdf> [in English].
9. Kahlessenane, S.S. (2019). Anti-Dumping Regulations and Policies: Some Insights from Algeria. Athens JL. 2019. 5 (1), 47-60. Retrieved from: <https://www.athens-journals.gr/law/2019-5-1-4-Kahlessenane.pdf>. DOI: 10.30958/ajl.5-1-4 [in English].
10. Bazaluk, O., Yatsenko, O., Reznikova, N., Bibla, I., Karasova, N., & Nitsenko, V. (2022). International integration processes influence on welfare of country. Journal of Business Economics and Management, 23(2), 382–398. DOI: 10.3846/jbem.2022.16228 [in English].
11. Fisher, R.D., & Prusa, T.J. (1999). Contingent protection as better insurance. Working Paper w6933. National Bureau of Economic Research, 16. Retrieved from: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w6933/w6933.pdf [in English].
12. Demjaniuk, O. (2011). Dumping and anti-dumping in the protection of economic interests. Halytskyy ekonomichnyyvisnyk, 2 (31), 75-80. Retrieved from: bit.ly/3GtIZsW [in Ukrainian].
13. Official site of The World Trade Organization (WTO). Anti-dumping. Retrieved from: https://www.wto.org/english/tratop_e/adp_e/adp_e.htm [in English].
14. Official site of The World Bank. (2021). Temporary Trade Barriers Database. Retrieved from: <https://www.worldbank.org/en/data/interactive/2021/03/02/temporary-trade-barriers-database> [in English].
15. Official site of Global Trade Alert (2022). Independent monitoring of policies that affect world commerce. Retrieved from: <https://www.globaltradealert.org/> [in English].
16. Official Website of the International Trade Administration. Information on Current AD/CVD Proceedings. Retrieved from: <https://www.trade.gov/data-visualization/adcvd-proceedings> [in English].
17. Official site of European Commission. Trade defence investigations. Retrieved from: <https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/search> [in English].
18. List of current anti-dumping, compensatory and protective measures against Ukrainian products. (2022). Ministry of Economy. Retrieved from: bit.ly/3nYVM0p [in Ukrainian].
19. Global trade system: development of WTO institutions, rules, instruments (2003). Monograph/ Ed. Candidate of Economic Sciences, Assoc. T.M. Tsygankova. K.: KNEU, 660. Retrieved from: <https://fingal.com.ua/content/view/1045/39> [in English].
20. Agreement on Implementation of Article VI of General Agreement on Tariffs and Trade 1994. Foreign Trade Information System. Retrieved from: http://www.sice.oas.org/Trade/ur_round/UR18AE.asp [in English].
21. Du, M. (2022). From "Non-Market Economy" to "Significant Market Distortions": Rethinking the EU anti-Dumping Regulation and China's State Interventionism. Yearbook of European Law, 1-45. Retrieved from: <https://doi.org/10.1093/yel/yeac004> [in English].
22. Official site of The World Bank. Tariff rate, applied, weighted mean, all products. Retrieved from: <https://data.worldbank.org/indicator/TM.TAX.MRCH.WM.AR.ZS?end=2020&start=1988> [in English].
23. Blonigen, B.A., Prusa, T.J. (2016). Dumping and antidumping duties. In Handbook of commercial policy. North-Holland, 1, 107-159. Retrieved from: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w21573/w21573.pdf [in English].
24. Krasnikova, N.O. (2013). Features of modern regulation of foreign trade in developed countries. Ekonomichnyy prostir: Zbirnyk naukovykh prats. D.: PDABA, 78, 22-32. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2013_78_5 [in Ukrainian].
25. Official site of The World Trade Organization (WTO). Anti-dumping Initiations: by Exporter, 01/01/1995–31/12/2022 Retrieved from: https://www.wto.org/english/tratop_e/adp_e/AD_InitiationsByExp.pdf [in English].
26. Official site of European Commission. Trade defence. CIRCABC. Retrieved from: bit.ly/3UI3wFT [in English].
27. The list of investigations that are being carried out regarding Ukrainian products (from August 29, 2008, No. 0010342-08). State Customs Service of Ukraine. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0010342-08#Text> [in Ukrainian].
28. Amosha, A.Y., Zubanov, V.A., Marchenko, V.N. (2007). Anti-dumping investigations against Ukraine on the CIS market of large-diameter pipes. Ekonomichnyy visnyk Donbasu, 2, 4-18. Retrieved from: <https://cyberleninka.ru/article/n/antidumpingovye-rassledovaniya-protiv-ukrainy-na-rynke-trub-bolshogo-diametra-sng/viewer> [in Ukrainian].
29. Official site of the State Statistics Committee of Ukraine. Retrieved from: <https://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].

30. Trade protection (2023). Ministry of Economy of Ukraine. Retrieved from: <https://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=56ea128f-cc92-4996-b6a1-738de9626dfb&tag=TorgovelniiZakhist> [in Ukrainian].
31. On the protection of the national producer from dumping imports: Law of Ukraine dated 12.22.1998 № 330-XIV // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, 1999, 9-10. Art. 65 [in Ukrainian].
32. Restrictive measures regarding the import of goods to Ukraine (anti-dumping, compensatory and special measures). (2022). Ministry of Economy of Ukraine. Retrieved from: bit.ly/3KIUWgX [in Ukrainian].
33. Osadcha, N.V., Galyasovska, O.V. (2015). Methods of scientific research when using tools of anti-dumping measures in Ukraine. *Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrayiny*, 2, 66-70. Retrieved from: bit.ly/4485VbD [in Ukrainian].

Посилання на статтю:

Краснікова Н.О. Практика світового антидемпінгового захисту проти окремих економік: приклад України / Н.О. Краснікова, О.Г. Михайленко // *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. – 2023. – № 1 (23). – С. 10-22. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/ejoru/2023/No1/10.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.01.2023.2. DOI: 10.5281/zenodo.7930399.

Reference a Journal Article:

Krasnikova N.O. The Practice of Global Anti-Dumping Protection Against Individual Economies: Evidence from Ukraine / N.O. Krasnikova, O.G. Mykhailenko // *Economic journal Odessa polytechnic university*. – 2023. – № 1 (23). – P. 10-22. – Retrieved from <https://economics.net.ua/ejoru/2023/No1/10.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.01.2023.2. DOI: 10.5281/zenodo.7930399.

